

4. Volitev pregledovavcev računov.
5. Volitev odbora.
6. Določitev letnega doneska.
7. „Duševna kultura na Kavkazu“, nadaljuje g. učitelj Ljud. Stiasny.
8. Petje in prosta zabava.

Štajersko.

Iz Celja. Dne 6. t. m. je bil pri občnem zboru učiteljskega društva za celjski in laški okraj enoglasno izvoljen isti odbor, ki je posloval minolo leto. Le mesto g. Munde, ki biva na Dunaju, je bil odbran za pevodjio g. Rajko Vrečar, učitelj v Št. Petru v Savinjski dolini.

Iz zgornje Savinjske doline. Dne 7. grudna l. l. je zborovalo učiteljsko društvo gornjegraškega okraja v Okonini. Zbralo se nas je v kljub slabemu vremenu in še nekaterim oviram dostojno število. Nekateri so svojo odsotnost opravičili z boleznijo, nekatere je opravičila predaljnja pot in — enorazrednica, nekateri so pa lepo ostali kakor po navadi. Pač pa je naše zborovanje obiskala gđc. učiteljica Tržan kot gost, katero je tudi predsednik g. Terčak v imenu vseh prisrčno pozdravil. Spominjal se je potem našega le prerano umrlega, priljubljenega, nepristranskega nadzornika g. Pavla Leitgeba ter pozval navzoče, da se v znak sožalja dvignejo raz sedeže. Želi nadalje, naj se spomin na blagega moža ovekoveči na primeren način tudi v šolskih kronikah.

Nato se je prebral zapisnik zadnjega zborovanja. Predsednik prebere tudi pismo tovariša Zdolseka, v katerem se, preselivši se v novi okraj, od nas poslavlja, in dopis mozirske ekspoziture, katera se obrača na naše učiteljstvo z željo, naj bi isto po pridjanem pouku ljudstvu razjasnjevalo, kdaj in kako se mu morejo davki odpisati, oziroma znižati. Ta pouk bo krožil od šole do šole po vsem našem okraju, da se vsak tovariš, katerega stvar zanima, o tem lahko pouči. Nadalje so se nam predložili pozivi na prispevke za „Pensionsfond“ in „Hilfscasse“ po 5 h in za „Schul- und Lehrerzeitung“ 5 h. Udje so po zmožnosti prispevali vsi.

Poročevalca od zborovanja „Zaveze“ in „Lehrerbunda“ sta nas pustila na cedilu, istotako referent teme „Naši prijatelji i neprijatelji“. Sledila je točka „Volitev novega odbora“. Po kratki debati se potrdi stari odbor.

Prihodnje zborovanje bo v Št. Janžu pri Korenu, če prej ne, vsaj l. četrtek vel. travna l. 1900. St.

Učiteljsko društvo za ormoški okraj. Dne 4. t. m. se je vršil ob veliki vdeležbi občni društveni zbor. Poročila so bila še precej ugodna in ko bi se redno društvenina uplačevala, bi bil še g. denarničar izkazal večji prebitek. V odbor za l. 1900 so bili izvoljeni sledeči: Anton Porekar, načelnik; Ivan Košar, njegov namestnik; Micika Melcher, blagajničarka; Adolf Rosina, tajnik; Anton Kosi in Josip Rajšp odbornika. Pregledovalcem računa so bili izbrani: Francisek Megla, Martin Šalamon in Šimen Strenkl.

Prvikrat enoglasno izvoljeni dosedajni načelnik gosp. Josip Rajšp izvolitve na noben način ni hotel prevzeti.

Razgled.

Dunaj. Nedavno je prosila deputacija nemške-avstrijske učiteljske zveze voditelje svobodomiselnih političkih strank poslanske zbornice, da čimpreje spravijo v pravi tir učiteljsko gmotno vprašanje na podstavi sklepov zborovanja avstrijskega učiteljstva z dne 1. listopada m. l. To pereče vprašanje se mora čimpreje rešiti, ker je v Avstriji nad 1400 učiteljskih oseb, ki imajo pod 400 K plače na leto; več ko 2000 učiteljev ima pod 600 K in nad 10.000 učnih oseb je, ki imajo pod 800 K plače. Odposlanci so dobili zagotovilo, da se učiteljsko gmotno vprašanje v klubih svobodomiselnih strank resno pretresuje.

Bavarsko. Bavarski vrhovni konsistorij je ukazal evangelskim občinam, da učiteljev ni več siliti na to, da bi morali zvoniti, navijati ure, snažiti cerkve in prostor pred cerkvijo, ker se to delo ne strinja z učiteljsko omiko in z družabnim stališčem učiteljevim.

Tirolsko. Posnemanja vredno! V kraju Pillbergu na severnem Tirolskem ob Inu je bila razpisana služba učitelja v stalno namesčenje. Ker pa slučajno ni bilo nobenega prosilca, je okrajni šolski svet v Schwazu imenoval za eno leto tamošnjega učitelja ter o tem obvestil tega učitelja in krajni šolski svet. Dne 2. vinotoka m. l. bi se moral pričeti pouk. Pa učitelj je čakal in čakal — a otroka nobenega ni bilo v šolo; ravno tako ni bilo nobenega v šolo drugi, tretji dan. Učitelj je sporočil vso stvar okrajnemu šolskemu svetu, in ta je zaukazal načelniku krajnega šolskega sveta župniku Jungblutu, da mora skrbeti, da bodo otroci v šolo pričeli hoditi. Pa za šolo prevneti gospod so vso stvar za ogledalo potisnili in čujte — on je bil tisti, ki je starše pregovoril, da ne smejo otrok v šolo pošiljati, zakaj njemu sedanjji učitelj ni ugajal in on je svojemočno hotel nastaviti drugega učitelja, kar pa seveda okrajni šolski svet ni potrdil. In tako je ta župnik podaljšal učencem še za dober mesec počitnice.

In zakaj bi si pa mi jugoslovanski učitelji ne želeli takih razmer?!

Ugarska. Briga oko učiteljske djece. Veliki dio učiteljstva u Ugarskoj radio je već kroz godine, da se u prijestolnici ugarskoj podigne dom, u kom bi učiteljska djeca, koja bi tamo polazila sveučilište, dobijala uzdržavanje ili besplatno ili uz umjerenu cijenu. Da se takav internat podigne, osnovalo se društvo pod imenom „Etvešev fond“. Uprava toga fonda kupila je nedavno za internat zgodnu kuću, koju je pregledao i sam ministar prosvjete, te izrazio svoje zadovoljstvo. Medutim je preporukom ministrovom votirao ugarski zemaljski sabor milijun kruna, da se sazidu dva internata za učiteljsku djecu, i to jedan u Budimpešti, a drugi u Kološvaru, gdje imade također sveučilište. Kad zgrade budu gotove, predat će se u upravu učiteljima, koji će se poslije starati i sami za ono, što dalje treba. „N.“

Ruska. Narodni tečajji. Odbor je strukovnjaka u ministarstvu pučke prosvjete predložio nacrt ustanova i pravila za ustrojenje sustavnih pučkih tečaja, što su onda predstojnicima pojedinih školskih kotara na odobrenje predloženi bili. Ovi će tečajji stajati u području ministarstva pučke prosvjete. Njihova je zadaća, da saopće sustavno znanje raznih srednjih učevnih zavoda. Među ostalim obuhvaća ovaj prijedlog također stare i moderne jezike, grafičke umjetnosti, trgovačke i tehničke znanosti itd. Daljna je zadaća tih tečaja, da pripravljaју za razne ispите. Uredjenje tečaja ovisi o dozvoli predstojnika, a može se dati općinama, stališima, privatnim društvima i pojedinim osobama. Predstojnik potvrđuje vode tačaja na stalno vrijeme. Od predstojnika ovisit će također izbor učevnih predmeta, trajanje ovih tečaja, program njihov kao i primanje daka. Žalibože i ta će dobra stvar, kako se čini biti, ovisna od mnogih formalnosti.

Afrika. Školstvo u Kaplandu. Broj je škola u godini 1898. za 201 narastao, a broj učenika za 13 619. Za ovih zadnjih 6 godina to će reći za vrijeme, gdje su nove naredbe u krjeposti bile, broj je škola od 1.510 do 2.588 narastao. Za to je isto vrijeme polazilo 52.458 djece više školu. Od zajedničkoga broja škol. djece, koja su podučavana bila u državnim školama naseobine 41 27% je bijele, 57 73% manjaste, u svemu umnaža se broj manjaste djece sve jače. Postoci djece, koja su već preko IV. stupnja pučke škole (engleska pučka škola ima 7 stupnja) dižu se od godine do godine, pa su u posljednjim godinama od 5 82% na 7 39% dostigli. U opće raste sve više i više broj djece, koja prelaze u viši stupanj. U 4 godine je broj ispitanih učitelja od 27 5% na 45 18% narastao. Godine je 1898. na školstvo upotrebljeno 235.000 funta šterlinga od toga 83 4% na same škole.